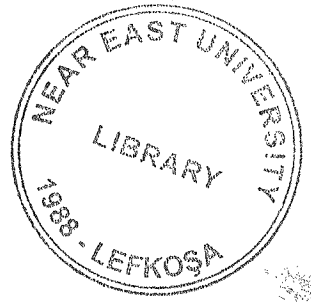

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ**

**HALİDE EDİP ADIVAR'IN "MOR SALKIMLI EV "
ADLI ESERİNİN İNCELENMESİ**

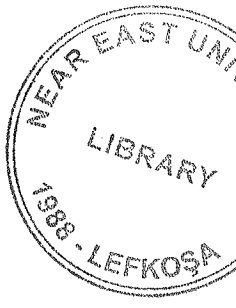
MEZUNİYET ÇALIŞMASI

HAZIRLAYAN

ALİ GÜLMEZER
950907

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. BÜLENT YORULMAZ

LEFKOŞA 1999

ÖNSÖZ

Bu mezuniyet çalışması Yakın Doğu üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı kapsamı dahilinde yapılmıştır.

Çalışmada Halide Edip'in "Mor Salkımlı Ev" adlı romanı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu kapsam içerisinde indeks oluşturulmuştur.

Bu çalışmayı yapmamdaki amaç, Halide Edip'in romanını en ince ayrıntısına kadar incelemek ve en iyi şekilde yorumlayabilmektir.

Buradan hareketle seçtiğim bu eseri, en iyi şekilde okuyup değerlendirmenin mutluluğu içindeyim.

Bu çalışmada bizi yönlendiren her türlü yardımı ve eleştiriyi bizlerden esirgemeyen, mezuniyet çalışması danışmanımız Sayın Doç. Dr. Bülent Yorulmaz'a ve tüm hocalarımıza teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

1. **GİRİŞ.**
2. **YAZARIN HAYATI VE MOR SALKIMLI EV İLE İLGİLİ BİLGİLER.**
3. **AÇIKLAMALAR.**
 - 3.1. KILIK KİYAFET VE AKSESUAR
 - 3.2. YİYECEK VE İÇECEKLER
 - 3.3. EŞYA
 - 3.4. YER İSİMLERİ
4. **KAYNAKÇA.**
5. **İNDEKS.**

GİRİŞ

Çalışmamda, Halide Edip Adıvar'ın " Mor Salkımlı Ev " adlı eserindeki maddi unsurlar arasında yer alan, yer isimleri, kılık- kıyafet ve aksesuar, yiyecek- içecekler konularını inceledim.

Çalışmam sürecince hiçbir zorlukla karşılaşmadığımı belirtmek isterim .

Bu çalışmanın benim için öğretmenlik hayatımda yapmayı düşündüğüm çalışmalarımda bir basamak teşkil edeceğini düşünüyorum.

HALİDE EDİP ADIVAR

Halide Edip Adıvar, 1884 yılında İstanbul'da Beşiktaş semtinde doğdu. Babası, yüksek dereceli devlet memurluklarında bulunan Mehmet Edip Bey, annesi Kemah'ın ileri gelen ailelerinden birisinin kızı olan Fatma Bedirfem Hanım'dır. Annesinin ölümü üzerine Halide Edip, küçük yaşta büyük baba ve büyük annesinin yanına gönderildi. Büyük annesi okur yazar ve o dönemlere göre oldukça aydın bir "Hanımefendi" idi. Değerli romancı, sonradan yazdığı anılarında, hayatının bu dönemi üzerinde önemle durur. Anadolu'nun gerçek çehresi ve halk yığınlarıyla ilk karşılaşmasının Kemah'taki yıllar içerisinde olduğunu söyler; büyük babasının konağındaki lalalardan dinlediği masallarla kendisindeki hayal gücünün zenginleştiğini belirtir.

İlk öğrenimini özel öğretmenlerden aldığı derslerle yapan yazar, bir süre sonra Üsküdar'daki Amerikan Koleji'ne yazıldı. Bu arada filozof Rıza Tevfik'ten Fransızca, felsefe ve edebiyat, çağının ünlü bilginlerinden Salih Zeki Bey'den matematik dersi aldı. Böylece koleji bitirdiği zaman sahip olduğu geniş kültürün yanısıra iki yabancı dil de öğrenmiş bulunuyordu. Okul çağlarında yazı yazma yeteneği göze çarpacak derecede gelişen Halide Edip, sebest hayat içinde daha verimli bir çabayla çeşitli gazete ve dergilere, sanat ve edebiyat konularında yazılar yazmaya başladı. Kendisinden matematik dersleri aldığı Salih Zeki Bey'le evlenmeleride bu döneme rastlar. Yazarın bu evliliği on yıl kadar sürmüş ve iki çocuğu olmuştur.

Halide Edip'in bu ilk evlilik döneminden sonraki yazı ve fikir hayatı son derece verimlidir. Vakit, Akşam, Tanin gazeteleriyle Muhit, Yeni Mecmua ve Şehbal dergilerinde çıkan yazıları sayı ve öz bakımından edebiyatımızda önemli bir yer tutar. Böylesine bir geniş yazı hayatına giren değerli yazar, bu sıralarda tanınmış fikir adamlarımızdan Dr. Adnan (Adıvar) Bey ile evlendi. (1917) Bir süre sonra da İstanbul Üniversitesi'nin Batı Edebiyatı Kürsüsü Profesörlüğüne getirildi. (1918-1919) Ama bu dönemde Yunan'lıların İzmir'e yaptıkları çıkartma ile başlayan düşman saldırıları, bütün yurdu ağır bir baskı altına alınca, her Türk aydını gibi Halide Edip de mücadeleye atılmakta gecikmedi.

İstanbul halkının Sultan Ahmet Meydanı'nda düzenlediği tarihi toplantılarda onun yaptığı heyecanlı konuşmaların yankıları dalga dalga bütün yurdu kaphyor, Türk aydınlarının gür sesi dünya kamuoyuna kadar yayılıyordu. Düşman baskısı altındaki İstanbul'da daha fazla kalmayı uygun görmeyen aydın ve yurtsever karı- koca, Mustafa Kemal'in açtığı kurtuluş bayrağı altında görev almak üzere Anadolu'ya kaçtı. Kurtuluş Savaşı süresince bu çift her zaman saygı ile anılacak büyük görevler yaptı. Rütbesi sonradan Başçavuş'luğa kadar yükseltilen " Halide

Onbaşı" nın siperden sipere koşarak Mehmetçiğin savaş gücünü arttırmaktaki payı unutulmayacak kadar önemlidir.

Kurtuluş Savaşı'mızın büyük zaferle sonuçlanması üzerine yeniden yazı hayatına dönen Halide Edip, savaş yıllarındaki izlenimlerinden yararlanarak "Vurun Kahpeye" ve " Ateşten Gömlek" adlı romanlarını yazdı.

Cumhuriyetin ilanından birkaç yıl sonra Halide Edip, eşi Adnan Adıvar'la birlikte Avrupa'ya gitti. (1926)

Onun Fransa'da Sorbonne, İngiltere'de Cambridge ve Oxford Üniversitelerinde verdiği konferanslar kendisine yurtdışında da geniş bir ün sağladı. Bundan sonra misafir profesör olarak çağrıldığı Amerika'nın Colombia Üniversitesi'nde bir yıl kadar ders verdi. Ayrıca Yale ve Michigan Üniversitelerinde " Orta Doğu da Fikir Akımları" konusunda verdiği bir seri konferans ilgi ile izlendi. Gandhi'nin çağrısı üzerine Hindistan'a da giden Halide Edip Peşaver, Lâhor, Haydarâbad, Benares Üniversitelerinde "Yeni Türkiye'nin Özgürlük Savaşı ve Kalkınma Çabaları" konularında konferanslar verdi.

Delhi Müslüman Üniversitesi'nde bir yıl ders verdi. Böylece Amerika'dan Hindistan'a kadar çeşitli ülkelerde geziler yapan, bir çok konferans ve ders veren değerli yazar 13 yıllık bir ayrılıktan sonra eşi ile birlikte yurda döndü. (1939)

Bir süre sonra İstanbul Üniversitesi'nde " İngiliz Edebiyatı" kürsüsü profesörlüğüne atandı.(1940) Seçimlerde İzmir bağımsız milletvekili olarak Büyük Millet Meclisi'ne girdi.(1955) Siyasi hayatı benimsemeyen ünlü yazar (1954) seçimlerine katılmayarak fikir ve edebiyat alanındaki çalışmalarına koyuldu.

Bu dönemde eşini kaybetmesi (1955) onun üzerinde son derece yıkıcı etki yaptı. Beyazıt'taki evine çekilen büyük yazar, birkaç yıl sonra arkasında yığınla eser ve yetiştirdiği sayısız öğrenci bırakarak öldü. (10 Ocak 1964) Türk gençliğinin elleri üzerinde üniversiteye kadar taşınan cenazesi, buradaki törenden sonra Topkapı dışındaki Merkez Efendi Mezarlığı'na gömüldü.

ESERLERİ

Seviye Tâlip	1909
Râik'in Annesi	1910
Harap Mâbetler	1911
Handân	1912
Yeni Turan	1912
Son Eseri	1912
Mev'ut Hüküm	1918
Kenan Çobanları	1918
Dağa Çıkan Kurt	1922
İzmir'den Bursa'ya	1922
Ateşten Gömlek	1922
Zeyno'nun Oğlu	1928
Gizli Belde	1928
Yol Palas Cinayeti	1937
Sinekli Bakkal	1938
Tataarcık	1939
Maske ve Ruh	1945
Mor Salkımlı Ev	1963
Türk'ün Ateşten imtihanı	1962

ESER HAKKINDA BİLGİ

Halide Edip Adıvar'ın Mor Salkımlı ev romanı, Yazarın çocukluk günlerinden 1918 e kadarki dönemi anlatıyor. 1963 yılında, yazarın ölümünden hemen önce kitap olarak yayımlanmadan evvel, 1955 yılında Yeni İstanbul Gazetesi'nde bölümler halinde tefrika edilmiştir. Yazarın aynı dönemi kapsayan hatıraları daha önce de İngilizce olarak yayımlanmıştır. Ancak, Mor Salkımlı Ev'in İngilizce hatıratın tercümesi olduğunu söylemek güçtür. Her iki eser arasında önemli farklar vardır. Netekim Halide Edip, İstiklal Savaşı hatıralarını anlattığı Türkün Ateşle İmtihanı adlı eserinin başında : “ Nasıl Sinekli Bakkal'ı ve hatıratımın birinci cildini (Mor Salkımlı Ev) önce İngilizce, sonra Türkçe yazdımsa, hatıratımın ikinci cildi olan ve 1918 den 1923 sonlarına kadar İstiklal Savaşını içine alan Türkün Ateşle İmtihanı'nı da önce İngilizce sonra Türkçe yazdım. Bunların hiç biri tercüme değildir, fakat bazı yerleri biraz kısa, bazı yerleri biraz uzun olmakla beraber öz itibarıyla aynıdır.” diyerek bu özelliği vurgular.

AÇIKLAMALAR

- Rahle** : Üzerinde kitap okuma, yazı yazmak için yapılmış küçük ve dar masa.
- Peştemal** : Arka örten şey. Asıl adı püst-mâl.
- Sedîr** : Odanın baş tarafına konulan döşenmiş kerevet.
- Mızrâb** : Çalgıç. Telli çalgıları çalmaya yarayan ağaç, kemik, maden veya kiraz ağacından yapılan alet.
- Peçe** : Sarmaşık.
- Sehpâ** : Üstüne birşey konulan ayaklı destek. Küçük masa. Üç ayaklı iskemle veya masa.
- Çârmîh** : “ Dört çivi” : Çarmık, suçluyu haç’a germek için kurulmuş put şeklindeki darağacı, salîp.
- Fânûs** : Küre veya silindir şeklinde kapak. İçinde mum yakılan büyük fener, camlı muhafaza, abajur.
- Çatana** : Filika büyüklüğünde, islim ile işleyen deniz teknesi, küçük vapur, istimbot.
- Esvap** : Giysi, giyecek, elbise.
- Etüv** : Yiyecekleri, nesneleri yüksek ısıyla sterilize ve dezenfekte etmekte kullanılan araç.
- Fistan** : Giysi.
- Mintan** : Yakasız, uzun kollu erkek gömleği.
- Kalpâk** : Kesik koni biçiminde deri, kürk veya kumaştan yapılmış başlık.
- Kandil** : İçinde sıvı bir yağ ve fitil bulunan kaptan oluşmuş aydınlatma aracı.
- Konsol** : Duvar kenarına yerleştirilen, üstüne ayna ve başka süs eşyası konulan çekmeceli yüksek mobilya.

Kundura : Kaba işlenmiş, bağısız, konçsuz ayakkabı.

Manivelâ : Bir ucunun bağlı bulunduğu bir nokta çevresinde dönen kol.
Kaldıraç.

Nalın : Hamam gibi tabanı ıslak ola yerlerde kullanılan, üstü tasmalı, tabanı yüksek, ağaçtan bir çeşit takunya.

Sofa : Evlerde oda kapılarının açıldığı genişçe yer, hol.

Tülbent : Pamuktan, ince ve seyrek dokunmuş hafif ve yumuşak bez.

Teneşir : Ölü yıkanan kerevet.

KILIK, KIYAFET VE AKSESUAR

Altın

Başörtüsü

Başlık

Bere

Boncuk

Bornoz

Boyunbağı

Ceket

Cübbe

Çarşaf

Dokuma

Duvak

Düzgün

Entari

Esvap

Etek

Eteklik

Fes

Fildişi tarak

Fistan

Gömlek

Haç

İpekli mintan

İskarpın

Kalpak

Kese

Kokart

Kostüm

Kumaş

Kundura

Kürk

Kürt kıyafeti

Manto

Mendil

Nalın

Önlük

Pabuç

Paçavra

Palto

Pamuk

Para

Patiska

Peçe

Peştemal

Saç

Sarık

Sırmalı kıyafet

Şapka

Şemsiye

Takunya

Tülbent

Üniforma

Yeldirme

Yelek

Yemeni

Yn

YİYECEK VE İÇECEKLER

Aşure

Buğday

Bulgur

Ciğer

Çay

Çorba

Ekmek

Et

Helva

Hurma

Kadayıf

Kahve

Kavun

Lapa

Lokma

Lokum

Menpa

Muz

Patlıca

Peynir

Pilav

Pirinç

Portakal

Sigara

Simit

Su

Şeker

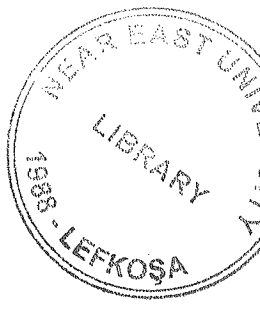
Şerbet

Tütün

Yemek

Yemiş

Yoğurt

EŞYA

Araba

Avize

Balmumu

Bıçak

Bohça

Çapa

Çarmih

Çarşaf

Çatana

Davul

Dikiş çantası

Edevat

Elmas

Erzak

Etüv

Fanus

Fener

Fırça

Gemi

Halı

Heykel

İp

İpekli yastık

İskemle

Kahve fincanı

Kahve tepsisi

Kamyon

Kandil

Karyola

Kâse

Kayık

Keman

Kılıç

Koltuk

Konsol

Kova

Lamba

Levha

Manivela

Masa

Merdiven

Mızrap

Minder

Org

Otomobil

Pamuk

Perde

Piyano

Rahle

Sandalye

Sandık

Saz

Sedir

Sehpa

Sepet

Sıra

Sırık

Sigara ağızlığı

Sigara kağıdı

Silah

Sofa

Şilte

Tabak

Tabanca

Tablo

Tahta kaşık

Tencere

Teneşir kazanı

Tef

Tepsi

Terazi

Tren

Tüfek

Ud

Vapur

Yağ kandili

Yatak

YER İSİMLERİ

Almanya

Amerika

Anadolu

Ankara

Arabistan

Arnavutluk

Asfurie

Atina

Avgusta Victoria

Ayin Tura

Avusturya

Baalbek

Beerşeba

Beşiktaş

Beyrut

Beytüllâhim

Birüssebi

Boğaz

Boğaziçi

Buhara

Bulgaristan

Bursa

Cambridge
Celile
Cihangir
Çamurlu sokak
Derne
Edirne
El-ariş
Erzurum
Eskişehir
Fatih
Fazlıpaşa
Gelibolu
Halep
Haliç
Hamidiye
Haydarpaşa
Hindistan
Humus
Irak
İngiltere
İrlanda
İskeçe
İslahiye
İsrail
İstanbul

İsviçre
İtalya
İzmir
İzmit
Kartal yuvası
Kasımpaşa
Konya
Kudüs
Puseyme
Kütahya
Londra
Lübnan
Makedonya
Malta
Maltepe
Mamure
Medine
Mekke
Mısır
Nasıra
Nişantaşı
Nurosmaniye
Osmaniye
Ozan

Özbekler tekkesi

Paris

Pire

Pozantı

Reyak

Roma

Salihler

Sautfer

Sultan Ahmet

Sultan tepesi

Suriye

Şam

Şira adası

Taşkent

Toul-kerbur

Trabzon

Türkiye

Üsküdar

Varna

Yanya

Yemen

Yunan adaları

Yunanistan

Yunan sahilleri

Zahle

İNDEKS

A

Almanya	217, 240
Altın	244, 274
Amerika	232
Anadolu	190, 237, 238, 282
Ankara	190, 208, 284
Araba	210
Arabistan	236
Arnavutluk	183, 190
Asfurie	271
Aşure	75
Atina	182, 214
Avgusta Victoria	247
Avize	123, 246, 109
Avusturya	217
Ayin Tura	261, 266, 268, 269, 273, 274, 276, 277, 279, 281, 282, 284

B

Baalbek	230
Balmumu	76, 251
Başlık	176, 250

Başörtüsü	141
Beerşeba	236
Bere	241
Beşiktaş	202
Beyrut	226, 231, 232, 233, 235, 254, 255, 258, 266, 267, 270, 271, 277, 278, 279, 281, 282
Beytüllâhim	249
Bıçak	276, 281
Birüssebi	239, 242, 247
Boğaz	211
Boğaziçi	211
Bohça	64, 161, 162, 279
Boncuk	102
Bornoz	245
Boyunbağı	65, 272
Buğday	225, 259
Buhara	204
Bulgaristan	194
Bulgur	225
Bursa	218

C

Cambridge	185
Ceket	229
Celile	238

Ciğer	278
Cihangir	210, 211
Cübbe	56

Ç

Çamurlu sokak	189
Çapa	227
Çarmıh	39, 250, 251
Çarşaf	58, 59, 63, 142, 154, 158, 162, 189, 208, 209, 210, 211
Çatana	56
Çay	256, 278
Çorba	261

D

Davul	157, 158
Derne	192
Dikiş çantası	161
Dokuma	262
Duvak	63, 111
Düzgün	210

E

Edevat	264
Edirne	194, 195, 196, 204, 206
Ekmek	95, 229, 261, 262
El-arış	246

Elmas	194
Entari	70, 90, 163, 202, 208
Erzak	271, 276, 277
Erzurum	267, 281
Eskişehir	227
Esvap	25, 41, 54, 65, 68, 90, 110, 134, 154, 158, 187, 228, 263, 264
Et	281
Etek	69
Eteklik	90
Etüv	260

F

Fanus	104
Fatih	188, 189
Fazlıpaşa	202, 224
Fener	57, 60, 92, 158, 227
Fes	63, 74, 102, 163, 176, 207, 228
Fırça	252
Fildişi tarak	75
Fistan	33, 154

G

Gelibolu	192, 217, 218, 219
Gömlek	65, 147, 246, 247, 270

H

Haç	183, 258
Halep	228, 229, 230
Halı	207, 251, 252
Haliç	193, 206, 207
Hamidiye	193
Haydarpaşa	266
Helva	280, 281
Heykel	258
Hindistan	246
Humus	237
Hurma	255, 284

I

Irak	192
------	-----

İ

İngiltere	185, 206
İp	93, 235
İpekli mintan	75
İpekli yastık	69
İrlanda	185
İskarpın	65

İskeçe	191
İskemle	117, 118, 205, 211, 243
İslahiye	228, 229
İsrail	249
İstanbul	188, 190, 192, 193, 201, 203, 217, 218, 219, 226, 243, 252, 253, 259, 260, 261, 262, 263, 268, 275, 276, 282
İsviçre	230
İtalya	251
İzmir	259
İzmit	227

K

Kadayıf	178
Kahve	78, 96, 255, 273, 280
Kahve fincanı	90, 273
Kahve tepsisi	90
Kalpak	235
Kamyon	228, 229
Kandil	111
Kartal yuvası	211, 215
Karyola	111
Kâse	261
Kasımpaşa	201, 210
Kavun	95, 237
Kayık	157
Keman	110, 117

Kese	69
Kılıç	56, 65
Kokart	147
Koltuk	104, 161, 215
Konsol	34
Konya	214, 227
Kostüm	68
Kova	74, 113
Kudüs	238, 245, 247, 248, 249, 255
Kumaş	259, 264
Kundura	263
Kürk	241
Kürt kıyafeti	123
Kütahya	214, 215

L

Lamba	104, 227, 246, 247, 283
Lapa	225
Levha	22, 76, 236, 239
Lokma	69
Lokum	76
Londra	185, 187
Lübnan	223, 226, 230, 231, 323, 234, 253, 254, 255, 258, 266, 270, 271, 272, 273, 277, 278, 279, 281, 283, 284

M

Makedonya	183, 187, 191, 192, 193, 194
Malta	208
Maltepe	184
Mamure	229
Manivela	234
Manto	212
Masa	104, 138, 169, 207, 262, 264, 269
Medine	227
Mekke	227
Mendil	64, 80, 162
Menpa	225
Merdiven	104, 165, 250, 251, 252, 267, 272
Mısır	225
Mızrap	278
Minder	56, 64, 117, 123, 145, 202, 280
Muz	255, 284

N

Nalın	109
Nasıra	237, 255, 256
Nişantaşı	217
Nurosmaniye	203

O

Org	250, 267
Osmaniye	228
Otomobil	232, 243, 247
Ozan	229

Ö

Önlük	259
Özbekler tekkesi	204

P

Pabuç	162, 215, 264
Paçavra	267
Palto	238
Pamuk	76, 262
Para	65, 69, 75, 79, 156, 170, 243
Paris	214, 216, 266, 267
Patiska	25
Patlıca	210
Peçe	58, 209
Perde	202, 211, 284, 285
Peştemal	109, 209
Peynir	95, 229, 258
Pilav	86

Pire	182
Pirinç	225
Piyano	86, 107, 115, 117, 118, 125, 138, 280
Portakal	255, 283
Pozantı	228

R

Rahle	22, 76, 236, 239
Reyak	275
Roma	215, 251, 273

S

Saç	228, 246, 265, 267
Salihler	232
Sandalye	104, 164, 165, 266, 279
Sandık	161
Sarık	74, 113, 155, 207
Sautfer	230
Saz	229
Sedir	63, 262
Sehpa	235
Sepet	273
Sıra	235, 258
Sırık	93

Sırmalı kıyafet	78
Sigara	73
Sigara ağızlığı	58
Sigara kağıdı	73
Silah	87, 155, 158, 160
Simit	102
Sofa	99, 104, 106, 145, 148, 203, 206, 230
Su	245, 252, 255, 269
Sultan Ahmet	189, 192, 200, 201, 203, 204, 208, 254
Sultan tepesi	205
Suriye	223, 224, 225, 226, 231, 235, 248, 253, 254, 259, 275, 278

Ş

Şam	233, 235, 236, 247, 253, 254, 255, 258, 275, 276, 277, 278
Şapka	166
Şeker	128
Şemsiye	209, 210
Şerbet	80, 91
Şilte	263, 264
Şıra adası	193

T

Tabak	163
Tabanca	93
Tablo	137, 207, 278

Tahta kaşık	75
Takunya	208, 209
Taşkent	192, 204
Tef	97, 110
Tencere	75
Teneşir kazanı	82
Tepsi	273
Terazi	174
Toul-kerbur	237
Trabzon	239
Tren	157, 192
Tüfek	157, 192
Tülbent	63
Türkiye	187, 217, 234, 235, 267
Tütün	73

U

Ud	110, 117
-----------	-----------------

Ü

Üniforma	78, 134, 259, 273
Üsküdar	188

V

Vapur	161, 163, 166, 182, 183
Varna	193

Y

Yağ kandili	58
Yanya	182, 183
Yatak	56, 92, 104, 111, 112, 115, 138, 158, 161, 162, 164 ,165, 172, 178, 179, 188, 191, 194, 260, 262, 263, 264, 266, 271, 280
Yeldirme	12
Yelek	228, 272
Yemek	261, 265
Yemen	190, 234, 235
Yemeni	228
Yemiş	237
Yoğurt	178, 210
Yunan adaları	193
Yunan sahilleri	193
Yunanistan	182
Yün	262

Z

Zahle	277
-------	-----

KAYNAKÇA

Develioğlu, Ferit. Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat (Eski ve Yeni Harflerle)13.baskı 1996, Aydın Kitabevi Yayınları – Ankara.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türkçe sözlük, Yeni Baskı.

Yeni Resimli Bilgi Ansiklopedisi, cilt 5

Adivar, Halide Edip. Mor Salkımlı Ev. Özgür Yayınları: 99, Yeniden Düzenlenmiş Birinci Basım: Kasım, 1996